

Projekt

z dnia 4 września 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA
RADY GMINY POCZESNA**

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Poczesna na lata 2024-2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609, 721), art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424,834)

Rada Gminy Poczesna uchwała:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Poczesna na lata 2024-2030”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poczesna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy Poczesna

mgr Elżbieta Tomala-Wróbel

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poczesnej

mgr Elżbieta Różycka

RADCA PRAWNY

mgr Artur Wiktorowicz
OP-C.692/11

Załącznik do uchwały
Rady Gminy Poczesna
z dnia ..... 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
GMINY POCZESNA
NA LATA 2024–2030**

Poczesna 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Poczesna	6
3. Założenia i adresaci Programu	9
4. Cele programu i obszary działania	10
5. Przewidywane efekty realizacji Programu	11
6. Zasoby Gminy Poczesna w zakresie realizacji Programu	12
7. Monitoring i ewaluacja Programu	12
8. Obsługa Programu	12
9. Finansowanie Programu	12

1. WPROWADZENIE

Przemoc to zjawisko, które towarzyszy ludzkości od zarania dziejów. Dotyka społeczność w każdym kraju, niezależnie od warstwy społecznej, wykształcenia, statusu społecznego, czy też materialnego. Jest to skomplikowany i wieloaspektowy proces, szczególnie należy zwrócić uwagę na cierpienie i bezradność osób nią dotkniętych. W zjawisku tym, elementarnym jest demonstracja i wykorzystanie siły oraz władzy w sposób krzywdzący dla członków rodziny i innych osób wspólnie zamieszkujących.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej charakteryzuje przedmiot swoich regulacji i odniesień.

Znowelizowana ustawa antyprzemocowa zmienia swoją dotychczasową ustawową terminologię, i tak dotychczasowe pojęcia – „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa, „ofiara” to „osoba doznająca przemocy domowej”. Ustawowo zmianie uległa również definicja „osoby stosującej przemoc domową” wcześniej nazywaną „sprawcą”. Zmienił się również, a bardziej rozszerzył, krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejsza zmiana z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja ustawy zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Programy te mają na celu powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Definicja przemocy domowej zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej: “ należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Nowelizacja Ustawy rozszerza katalog osób doznających przemocy domowej. Obejmuje on teraz:

- ✓ małżonka, także w przypadku małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków
- ✓ wstępnych, zstępnych oraz ich małżonków,
- ✓ rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych oraz ich małżonków,
- ✓ osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- ✓ osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- ✓ osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- ✓ małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego.

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej, polegającej na zachowaniach intencjonalnych, prowadzących do uszkodzenia ciała bądź niosących takie ryzyko np: popychanie, odpychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, szczypanie, kopanie, ciągnięcie za włosy, parzenie, użycie broni bicia ręką, pięścią, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
2. Przemoc seksualna – to działanie mające na celu naruszenie strefy intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, demonstrowanie zazdrości itp.
3. Przemoc psychiczna – polega na naruszeniu godności osobistej. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą. Osoba, która stosuje tego rodzaju przemoc wykorzystuje: groźby, obraża, wyzywa, poniża, krytykuje, straszy, wyśmiewa, lekceważy, kontroluje i ogranicza kontakty z innymi osobami, upokarza, zawstydza itp.
4. Przemoc ekonomiczna – jej istotę stanowi własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawieniem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokojone niezbędne do przeżycia potrzeby min. pozbawianie bądź ograniczanie możliwości podejmowania pracy i uzyskania samodzielności finansowej, zabieranie, wydzielanie środków finansowych wypracowywanych przez osoby doznające przemocy, używanie rzeczy bez pozwolenia, sprzedawanie wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów.
5. Zaniedbanie – polega na niezaspakajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych np. pozbawieniu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspakajania podstawowych potrzeb: kuchni, łazienki, łóżka itp.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale

także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Szeroko rozumiana przemoc jest to zjawisko, które powszechnie występuje w naszym społeczeństwie, w życiu codziennym i jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych. Toteż ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji m.in. pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, policji, organizacji pozarządowych itp. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i jedynie zintegrowanie wszelkich działań i zasobów jednostki, przyczyni się do stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz efektywnego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Poczesna na lata 2024 – 20230 jest dokumentem opracowanym zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 424 z późn. zm) oraz na podstawie wytycznych Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (Dz.U. z 2023 r., poz. 1232) i jest kontynuacją działań podejmowanych w latach wcześniejszych tj. 2021 – 2025. Potrzeba aktualizacji Programu wynika wprost z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. Program ma charakter długofalowy i uwzględnia również konieczne dodatkowe działania w ramach sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, a także szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Głównym zadaniem programu jest wypracowanie coraz skuteczniejszych metod rozpoznawania problemu, podejmowania interwencji oraz upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy, zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej, które stanowią fundament prawny dla zapisu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, są to:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks Postępowania Karnego

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Treść i postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy tj.

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030
- Programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2021- 2025.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Poczesna na lata 2021-2027.
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok

2. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Poczesna

Analizę problemów społecznych sporządzono o dane statystyczne pozyskane od niżej wymienionych podmiotów, w celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy domowej.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
Komisariat Policji w Poczesnej
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poczesnej,
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej.

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku liczba ludności gminy Poczesna liczyła 12 440 mieszkańców; z czego 51,1 % stanowiły kobiety, a 48,9 %. Liczba ludności gminy stanowi 8,9 % ludności powiatu, 0,2 % ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 14,8 %, osoby w wieku produkcyjnym 66,5 %, a w wieku poprodukcyjnym 18,7 %. Stopa bezrobocia w gminie Poczesna wynosiła 6,3 %. Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Poczesna, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie wynosiła 151 osób, w tym 56 % stanowiły kobiety, a 44 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,2 %.

Zatrudnienie daje nam poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji, a w przypadku utraty pracy bardzo często doznajemy traumatycznych przeżyć. Trudno nam wówczas zapanować nad swoimi emocjami, martwimy się o przyszłość naszą, jak i najbliższych. Stajemy się wówczas sfrustrowani, bezradni. Taka sytuacja niejednokrotnie sprzyja popadaniu w uzależnienia od alkoholu, narkotyków itp. Negatywne emocje, które towarzyszą osobie bezrobotnej mogą eskalować zachowania przemocowe

i agresywne.

Głównymi powodami trudnej sytuacji życiowej, dla których mieszkańcy gminy Poczesna zostali objęci pomocą społeczną są: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2021 Liczba rodzin	2022 Liczba rodzin	2023 Liczba rodzin
Ubóstwo	121	99	101
Sieroctwo	0	0	1
Bezdomność	3	4	4
Potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietność	21	23	23
Bezrobocie	76	58	50
Niepełnosprawność	69	53	58
Długotrwała lub ciężka choroba	95	80	83
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	16	22	27
w tym			
rodziny niepełne	13	17	20
rodziny wielodzietne	3	8	9
Przemoc domowa	0	0	1
Alkoholizm	17	11	15
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	4	2
Zdarzenie losowe	2	3	2
Sytuacja kryzysowa	2	1	0
Kłęska żywiołowa	0	0	0
Inne (jakie?):	0	0	0

Zródło: dane GOPS w Poczesnej

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada także na gminy obowiązek powoływania zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, które realizują działania w oparciu o procedurę "Niebieskie karty", których głównym celem jest udzielenie pomocy i wsparcia rodzinom z problemami przemocy domowej.

Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a także integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej oraz specjalistów i podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe, których celem i zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W skład grupy diagnostyczno – pomocowej obligatoryjnie wchodzi:

- 1) pracownik socjalny,
- 2) funkcjonariusz policji,

mogą także wchodzić:

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
- 2) asystent rodziny,
- 3) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego,
- 4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny,
- 5) przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno – pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Poczesnej, wynika że na terenie gminy Poczesna w roku 2023 przeprowadzonych zostało 170 interwencji domowych, natomiast do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 31 zgłoszeń o objęcie leczeniem odwykowym. W roku 2021 r. założono 25 „Niebieskich Kart”, w roku 2022 – 26, natomiast w 2023 r. założono już 42 „Niebieskie Karty”.

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety. Sprawcami byli mężczyźni. Trudno jest ocenić faktyczną skalę zjawiska przemocy na terenie gminy Poczesna. Powodem jednoznacznego określenia wielkości zjawiska jest występowanie przemocy ukrytej tzn. występującej w rodzinach, szkole, jednak nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Na terenie gminy Poczesna spotykamy się z przemocą występującą w rodzinach o różnym statusie społecznym i materialnym.

W związku z powyższym od roku 2021 do dziś, widzimy wyraźną tendencję wzrostową zjawiska.

Liczba wypełnionych formularzy” Niebieska Karta” na terenie gminy Poczesna			
Rok	2021	2022	2023
Ośrodek pomocy społecznej	1	0	0
Oświata	1	0	0
Policja	23	26	42
Służba zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

Źródło: rejestr wpływu “Niebieskich Kart” do Zespołu Interdyscyplinarnego

Poniżej przedstawiono zestawienie działań zespołu interdyscyplinarnego

	2021	2022	2023
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę “Niebieskie Karty”	25	26	42
Liczba wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dzieci w związku z przemocą domową	3	2	1
Liczba wniosków do Gminnej komisji Rozwiązywania problemów alkoholowych skierowanych w związku z przemocą domową	2	2	3
Liczba powołanych grup roboczych/grup diagnostyczno - pomocowych	3	3	3

Źródło: opracowanie własne

W związku z realizowanymi procedurami “Niebieskie Karty”, na terenie gminy Poczesna, w Punkcie Konsultacyjnym, była i jest, prowadzona pomoc terapeuty ds. Uzależnień. Punkt ten oferuje pomoc skierowaną zarówno do osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, jak i do członków rodzin, osób uzależnionych.

Celem podejmowanych działań jest przede wszystkim, uświadomienie negatywnych konsekwencji dotyczących uzależnień. Problematyka uzależnień, obok zjawiska przemocy w rodzinie, wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych, które skierowane są przede wszystkim do osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

3. Założenia i adresaci Programu

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje (głównie lokalne) zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Główne założenia programu:

- 1) rozpowszechnianie informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy i osobom stosującym przemoc,
- 2) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej,
- 3) promowanie modelu rodziny, wolnej od przemocy,
- 4) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy,
- 5) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 6) podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli.

Realizatorem Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej.

Program skierowany jest do:

- ogółu społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- instytucji zajmujących się szeroko rozumianą pomocą,
- Organizacji pozarządowych

4. Cele Programu i obszary działania

Głównym celem Programu jest tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Poczesna w latach 2024 – 2030. Cel ten będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
- 4) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie • zwiększenie dostępności pomocy • podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej wśród dorosłych mieszkańców gminy Poczesna • zmiana postaw i zachowań społecznych wobec osób stosujących przemoc domową • zwiększenie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców 	<p><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy • rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym również o instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy • upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności, medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej • współpraca z organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz osób doznających przemocy • promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny • promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy i informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej	
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej • rozwój infrastruktury instytucji samorządowych świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy • monitorowanie działań pomocowych 	<p><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego • powoływanie i funkcjonowanie grup diagnostyczno – pomocowych • realizacja procedury “Niebieskie Karty” • opracowywanie i realizowanie planu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej • motywowanie osób dotkniętych przemocą domową do udziału w programach terapeutycznych • zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki

	<ul style="list-style-type: none"> interwencji kryzysowej wsparcie finansowe i rzeczowe zapewnienie ochrony dziecku monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	
<p style="text-align: center;"><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> reakcja właściwych służb na stosowanie przemocy domowej realizowanie programów korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową działania motywujące do zmiany zachowań dla osób stosujących przemoc domową 	<p style="text-align: center;"><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> przewodzenie procedury “Niebieskie Karty” uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domowa z osobami doznającymi przemocy domowej kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych praca z osobą stosującą przemoc domową podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkoholu wystąpienie do prokuratury z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składanie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66C ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń
Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej	
<p style="text-align: center;"><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> podnoszenie kompetencji osób pracujących z osobami stosującymi przemoc domowa oraz doznającymi przemocy domowej zwiększanie wiedzy i wzmacnianie umiejętności pracowników służb wzmacnianie umiejętności praktycznych poprawa sprawności i jakości usług świadczonych w zakresie przemocy domowej rozwijanie współpracy między instytucjami, służbami i podmiotami, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego 	<p style="text-align: center;"><i>Sposoby realizacji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> organizacja szkoleń, seminariów, warsztatów, konferencji udział w zewnętrznych formach doskonalenia i doskonalenia zawodowego, w tym nadających kwalifikacje osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc domową

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że realizacja programu doprowadzi do zwiększenia jakości i skuteczności pomocy i wsparcia osób zagrożonych oraz dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych występowaniem zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym o dostępnych formach pomocy
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową
- wzmocnienie i upowszechnianie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- podnoszenie kompetencji osób – przedstawicieli podmiotów i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Zasoby Gminy Poczesna w zakresie realizacji Programu

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
  - Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Komisariat Policji,
  - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - placówki oświatowo-wychowawcze,
  - Zakład Opieki Zdrowotnej,
  - organizacje pozarządowe,
  - parafie,
  - sołectwa i sołtysi

7. Monitoring i ewaluacja Programu

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring oraz diagnozę zjawiska dokonana przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu.

8. Obsługa Programu

Obsługę organizacyjno – techniczną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej.

9. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Poczesna, Gminnego Ośrodka pomocy społecznej w Poczesnej oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 424 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Niniejsza ustawa określa zadania oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej. Angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.